DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)
15. juni 1995 *

I sag C-220/94,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Anders C. Jessen, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og J.-F. Pasquier, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georgios Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Storhertugdømmet Luxembourg ved conseiller de légation (1ère classe) N. Schmit, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg i Udenrigsministeriet, 5, rue Notre-Dame,

sagsøgt,

hvori der er nedlagt påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 189, stk. 3, og artikel 15 i Rådets direktiv 92/44/EØF af 5. juni 1992 om etablering af ONP-vilkår for faste kredsløb (EFT L 165, s. 27), principalt, idet det ikke inden for den

* Processprog: fransk.

fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme bestemmelserne i dette direktiv, subsidiært, idet det ikke straks har underrettet Kommissionen om disse foranstaltninger,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne P. Jann, J.C. Moitinho de Almeida, D.A.O. Edward (refererende dommer) og L. Sevón,

generaladvokat: M.B. Elmer
justitssekretær: fuldmægtig L. Hewlett,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at parterne har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 9. marts 1995, hvor Storhertugdømmet Luxembourg var repræsenteret af advokat G. Harles, Luxembourg,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 11. maj 1995,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 28. juli 1994 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 169

anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktatens artikel 189, stk. 3, og artikel 15 i Rådets direktiv 92/44/EØF af 5. juni 1992 om etablering af ONP-vilkår for faste kredsløb (EFT L 165, s. 27, herefter benævnt »direktivet«), principalt, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme bestemmelserne i dette direktiv, subsidiært, idet det ikke straks har underrettet Kommissionen om disse foranstaltninger.

2 Direktivet indeholder bl.a. regler, som sikrer brugerne adgang til oplysninger om faste kredsløbstjenester (artikel 3), regler om de leveringsvilkår, der skal offentliggøres (artikel 4), om brugernes rettigheder ved tjenesternes ophør (artikel 5) samt om overholdelse af væsentlige krav i forbindelse med adgangsbetingelserne og brugsvilkårene (artikel 6). Desuden forpligter direktivet staterne til at sikre, at teleselskaberne stiller et minimumssæt af faste kredsløb på grundlag af harmoniserede, tekniske specifikationer til rådighed (artikel 7) og til at føre kontrol med disse selskaber (artikel 8); det opstiller principper for fakturering og beregning af omkostninger, takster og afgifter (artikel 9 og 10) og indfører endelig en forligsprocedure (artikel 12).

3 Direktivet bestemmer i artikel 15, stk. 1: »Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv senest den 5. juni 1993« og »underretter straks Kommissionen herom«.

4 Da Kommissionen ikke af den luxembourgske regering var blevet underrettet om foranstaltningerne til gennemførelse af direktivet, opfordrede den ved åbningsskrivelse af 9. august 1993 regeringen til at opfylde sine forpligtelser i henhold til direktivet og EØF-traktaten.

5 Da denne skrivelse ikke blev besvaret, fremsatte Kommissionen den 7. februar 1994 en begrundet udtalelse, hvori den opfordrede regeringen til at træffe de foranstaltninger, der var nødvendige for at efterkomme direktivet, inden to måneder fra meddelelsen. Udtalelsen blev heller ikke besvaret.

6 I svarskriftet har den luxembourgske regering anført, at den mener at have truffet alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at indføre procedurer, som er i overensstemmelse med direktivet. Den har i den forbindelse påberåbt sig lov af 10. august 1992 om oprettelse af virksomheden for post og telekommunikation, hvorved den tidligere offentlige forvaltning af post og telekommunikation omdannedes til en offentlig virksomhed, der finansielt og administrativt er selvstændig og har status som juridisk person.

7 Med hensyn til adgangen til de pågældende tjenester og leveringsbetingelserne har den luxembourgske regering anført, at de er underlagt de »Almindelige betingelser vedrørende telekommunikationsydelser«, som sammen med en liste over de tjenester, der tilbydes, og priserne offentliggøres af virksomheden for post og telekommunikation.

8 Den luxembourgske regering erkender imidlertid, at lovgivningen vedrørende ydelser og infrastrukturer inden for telekommunikationssektoren kun er på projektstadiet.

9 Kommissionen er af den opfattelse, at de »Almindelige betingelser« ikke gennemfører direktivet på tilfredsstillende måde, eftersom de ikke bekendtgøres officielt. Endvidere er de ikke affattet så klart og præcist, som de skal være af hensyn til retssikkerheden og indførelsen af et transparent system, som er i overensstemmelse med direktivet.

10 Ifølge Domstolens faste praksis skal medlemsstaterne for at sikre, at direktiverne retligt og ikke blot faktisk anvendes fuldt ud, skabe en præcis lovramme for det område, der er tale om, ved at vedtage bestemmelser, hvorved der skabes en klar, præcis og gennemskuelig retsstilling, således at den enkelte kender sine rettigheder og kan håndhæve disse ved de nationale domstole (jf. bl.a. dom af 30.5.1991, sag C-361/88, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 2567, præmis 24).

11 Selv om det måtte antages, at indholdet af de almindelige betingelser, der er vedtaget og offentliggjort af virksomheden for post og telekommunikation, er i overensstemmelse med direktivet, hvilket Kommissionen har draget i tvivl, fremgår det, at Storhertugdømmet Luxembourg ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de bestemmelser, der er nødvendige dels for at tvinge denne virksomhed til at rette sig efter direktivets krav, dels for at gøre det muligt for den enkelte borger at få fuldt kendskab til de rettigheder, han har i henhold til direktivet, og i givet fald håndhæve dem ved de nationale domstole.

12 Under disse omstændigheder må det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til det nævnte direktivs artikel 15, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivets bestemmelser.

Sagens omkostninger

13 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger. Sagsøgte har tabt sagen og bør derfor pålægges at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

1) Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 15 i Rådets direktiv 92/44/EØF af 5. juni 1992 om etablering af ONP-vilkår for faste kredsløb, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivets bestemmelser.

2) Storhertugdømmet Luxembourg betaler sagens omkostninger.

Gulmann Jann Moitinho de Almeida

Edward Sevón

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 15. juni 1995.

R. Grass C. Gulmann

Justitssekretær Formand for Femte Afdeling